

ΤΟ “ΚΑΛΥΤΕΡΟΤΕΡΟ” ΜΠΕΚΑΤΣΟΤΟΥΦΕΚΟ

Ντίνος Παπατσαρούχας

Το William Ford με θαλάμη 2 ιντσών, ήτοι 50 χιλιοστών

Το πρώτο φυσίγγι έτοιμο να μπει στη θαλάμη.

Στην εποχή της μανίας
με τα πιο ισχυρά,
τα πιο βαριά,
τα πιο γρήγορα,
έρχεται ένα 12άρι
φτιαγμένο να ρίχνει μόλις
24 γραμμάρια σκάγια
για να μας θυμίσει
τι σημαίνει
καλή τουφεκιά και
κυνηγετική ευχαρίστηση

Όταν σχεδιάζουμε ένα οποιοδήποτε βιομηχανικό προϊόν, συνήθως το πρώτο πράγμα που γίνεται είναι ένας πίνακας με τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί.

Κατόπιν βλέπουμε πώς αυτές, στην πράξη πλέον, μια-μια και μετά ή δυνατόν όλες μαζί, και με ποιο οικονομικό κόστος μπορεί να γίνουν πραγματικότητα με την υλοποίηση του νέου αυτού προϊόντος. Το ίδιο φυσικά γίνεται και για τα κυνηγετικά όπλα.

Δεδομένου δε, ότι τα διάφορα είδη θηραμάτων διαφέρουν πολύ στον τρόπο που κυνηγιούνται το ένα από το άλλο, είναι δελεαστικό να δοκιμάσει κανείς την απόλυτη εξειδίκευση τουλάχιστον σε ένα θήραμα, την πολυαγαπημένη σε πολλούς μπεκάτσα.

Ας πάρουμε τα δεδομένα του κυνηγιού της:

1. Πολύ περπάτημα και λίγες τουφεκίες.
2. Περπάτημα μέσα σε πυκνό.
3. Πέταγμα γρήγορο και ακανόνιστο.
4. Αποστάσεις βολής μικρές έως μεσαίες.

Ας δούμε την πρώτη παράμετρο. Πολύ περπάτημα, λίγες τουφεκίες. Βγαίνει αμέσως το συμπέρασμα ότι θέλουμε το ελαφρύτερο τουφέκι που είναι δυνατό να φτιαχτεί για να μπορούμε φυσικά να κάνουμε αυτές τις πορείες.

Το τουφέκι πρέπει να κάνει τις τελειότερες κατανομές γιατί αυτό μας εγγυάται ότι οι λίγες τουφεκίες μας δεν θα πάνε χαμένες.

Το περπάτημα στο πυκνό επιβάλλει ένα κοντόκαννο τουφέκι.

Το γρήγορο και ακανόνιστο πέταγμα μας δείχνουν ένα όπλο καλοζυγισμένο, ελαφρύ, που να έρχεται στο στόχο σε όσο το δυνατό λιγότερο χρόνο.

Τα τσοκ πρέπει να είναι ανοικτά. Επίσης οι αποστάσεις βολές, κοντινές έως μεσαίες. Οι αποστάσεις καθορίζουν το βάρος των σκαγιών (βλέπε παλαιότερο άρθρο του γράφοντος) επομένως ένα βάρος γομώσεως από 22 έως 26 γραμμάρια είναι απολύτως ικανοποιητικό.

ΕΝΑ 20άρι Ή ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ;

Εκ πρώτης όψεως ένα σχετικά έμπειρο μάτι βλέποντας τα παραπάνω θα έλεγε «ένα κοντόκαννο εικοσάρι χειροποίητο που η ριζιά του είναι 24 γραμμάρια, με βάρος περίπου 2.550 κιλά, πληρεί αυτές τις προϋποθέσεις, είναι η καλύτερη λύση», και βέβαια θα είχε δίκιο.

Μήπως, όμως υπάρχει και λύση -για να χρησιμοποιήσω και όρο του σурμού- «καλύτερη»;

Πώς, δηλαδή, είναι δυνατό να μειώσουμε ακόμα πιο πολύ το βάρος. Πώς ταυτόχρονα μπορούμε να έχουμε καλύτερες κατανομές;

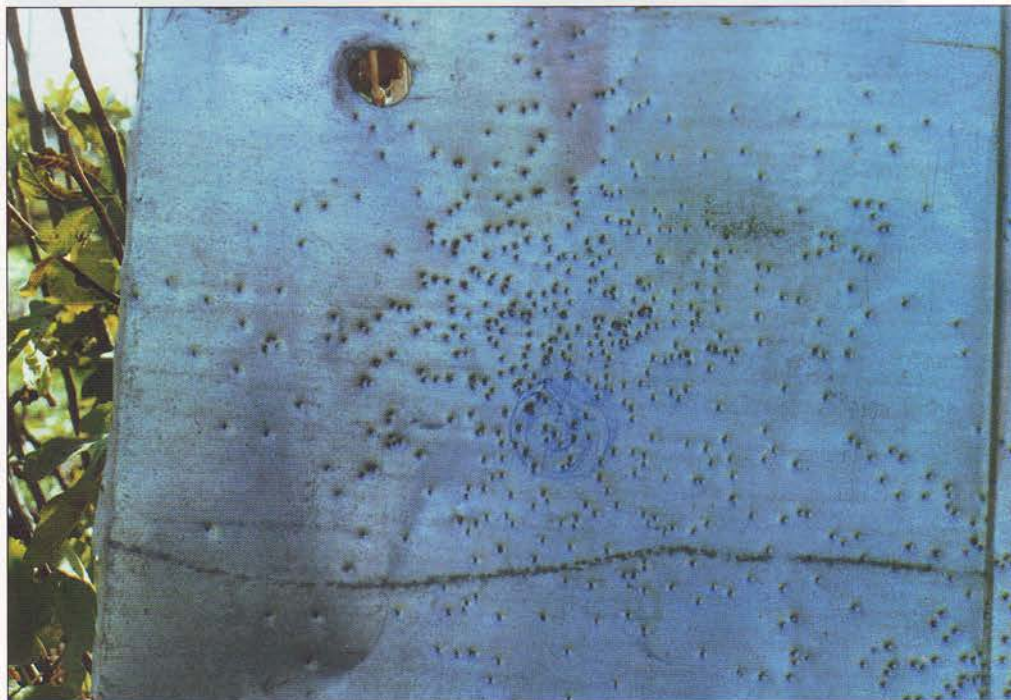
Την απάντηση, που για πολλούς θα είναι άγνωστη και περίεργη, την έδωσαν ορισμένοι Άγγλοι κατασκευαστές στις αρχές του αιώνα μας.

Αύξησαν το διαμέτρημα για τη δοσμένη ποσότητα σκαγιών.

Έφτιαξαν ένα δωδεκάρι που ρίχνει γόμωση 20αριού.

ΟΙ 2 ΜΑΓΙΚΕΣ ΙΝΤΣΕΣ

Αν ένα ελαφρύ 20άρι που ρίχνει

Αυτή είναι χαρακτηριστική τουφεκιά από τις πρώτες δοκιμές με ΣΟΚΟΛ, από 30 μέτρα, και αυτή είναι μια γόμωση 24 γραμμαρίων και με διαστάσεις 80 X 80 εκατοστά ντεμί τσοκ!

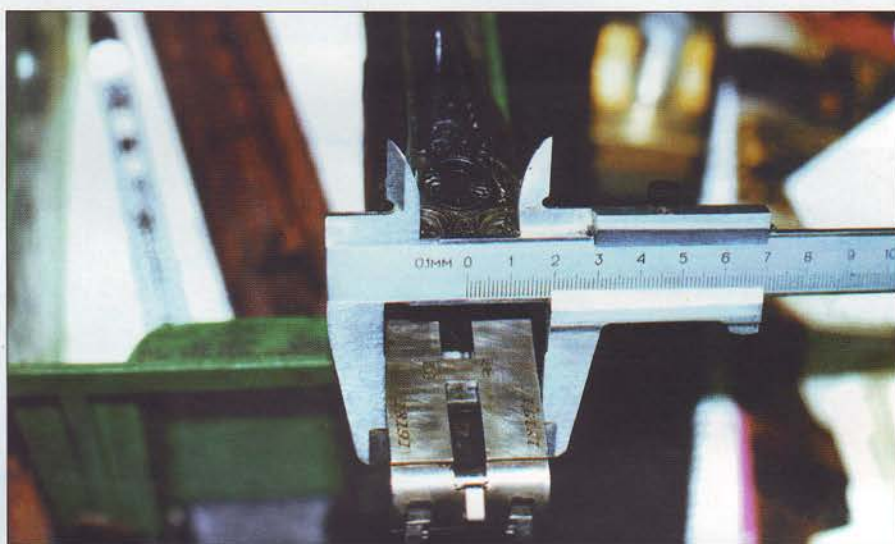
Με χρυσά γράμματα στις κάννες ο κατασκευαστής προειδοποιεί «ΚΑΛΥΚΕΣ 2 ΙΝΤΣΩΝ ΜΟΝΟ».

Κάτω το William Ford, πάνω ένα 12άρι Webley & Scott, που θεωρείται αρκετά λεπτό όπλο. Διακρίνεται η λεπτότερη σιλουέτα του Ford.

Τα κλειδιά έχουν πάχος κάτω από 8 χιλιοστά.

Η βάση του William Ford έχει πλάτος 37 χιλιοστών αντί το 40 που έχει ένα κοινό πλαγιόκαννο με θαλάμες 70 χιλιοστών.

24 γραμμάρια ζυγίζει περίπου 2.550 κιλά, ένα 12άρι το οποίο δουλεύει σε πολύ χαμηλότερες πιέσεις μπορεί να κατασκευαστεί με πολύ λεπτότερα τοιχώματα καννών, λεπτότερα κλειδιά, και συνολικά μικρότερες διαστάσεις σε όλα τα σημεία.

Δουλεύοντας σε χαμηλότερες πιέσεις είναι φυσικό, ότι ένα τέτοιο όπλο δίνει καλύτερες κατανομές. Και επί πλέον:

Έχοντας μέσα στον κάλυκα πολύ μικρότερο ύψος στήλης σκαγιών, αυτό που οι Άγγλοι αποκαλούν τετράγωνη γόμωση, δηλαδή η στήλη μέσα στον κάλυκα έχει ύψος στήλης όση και διάμετρο, δίνει πολύ λιγότερα παραμορφωμένα σκάγια εξ' αιτίας της μικρότερης συμπίεσης που δέχονται τα πίσω σκάγια από τα μπροστινά λόγω της αδράνειας. Επομένως και πάλι καλύτερες κατανομές.

Βέβαια για να γίνουν όλα αυτά είναι ευνόητο ότι το όπλο πρέπει να έχει κοντύτερο κάλυκα και επομένως κοντύτερη θαλάμη αφού καίει μειωμένη ποσότητα πυρίτιδας. Έτσι γεννήθηκε το 12άρι με θαλάμη 2 ιντσών, δηλαδή μόλις 50 χιλιοστών.

ΣΠΑΝΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΟΘΗΤΟ

Τα όπλα αυτά είναι αρκετά σπάνια αλλά υπάρχουν, και η αγγλική εταιρεία ELEY κατασκευάζει έτοιμα φυσίγγια 2 ιντσών.

Η σπανιότητά τους οφείλεται σε δύο λόγους. Το ότι στη χώρα που κατασκευάστηκαν δεν χρησιμοποιήθηκαν πλατιά γιατί εκεί οι κυνηγοί περπατούν λίγο και ρίχνουν πολλές τουφεκίες, και γιατί η κατασκευή τους είναι δύσκολη και σχετικά ακριβή.

Συνήθως κατασκευάζόντουσαν σαν τουφέκια για κυρίες ή δεσποινίδες λόγω του μικρού τους θάρους και μόνο. Υπάρχουν, όμως, και λίγοι κυνηγοί, γνώστες και φανατικοί θιασώτες του είδους, που ορκίζονται στα όπλα αυτά για το κυνήγι της μπεκάτσας αλλά και της πεδινής πέρδικας με σκυλιά.

Είχα διαβάσει γι' αυτά τα λιλλιπούτεια 12άρια αρκετά χρόνια πριν, αλλά το πρώτο που έπιασα στα χέρια μου, ήταν πριν 5-6 χρόνια σε μια δημοπρασία, ήταν το όπλο μιας μαρκησίας. Ήταν ένα φίνο ANSON-DEELEY με θαυμάσιο σκάλισμα με παραστάσεις, που όταν το έπιασα στα χέρια είπα «αυτό το όπλο πρέπει οπωσδήποτε να το αγοράσω». Την ίδια σκέψη είχαν κάνει και δεκάδες άλλοι που συμμετείχαν στη δημοπρασία και έτσι δυστυχώς το όπλο

έφτασε αρκετές χιλιάδες λίρες Αγγλίας. Μου έμεινε μόνο η ανάμνηση.

Το δεύτερο που είδα ήταν εν χρήσει. Το χρησιμοποιούσε -και μετά μανίας μάλιστα- ένας φίλος στη Σκωτία. Και είδα και πολύ εντυπωσιακές τουφεκίες σε μπεκάτσες μέσα στο δάσος αλλά και σε φασιανούς και σε σηκωτές φάσσες. Δυστυχώς οι κάννες αυτού του όπλου ήταν πολύ διαβρωμένες, σε σημείο που να θεωρούνται επικίνδυνες. Τα φυσίγγια ο Πωλ τα γεμίζει μόνος του.

Το τρίτο «δύιντσο» που βρέθηκε μπροστά μου στην Αγγλία, αποφάσισα ότι πάσει θυσία έπρεπε να το αποκτήσω. Και τα κατάφερα! Το όπλο ήλθε στην Ελλάδα πριν από μερικούς μήνες. Αμέσως μπήκε μπροστά το πρόγραμμα κατασκευής φυσιγγίων.

ΦΥΣΙΓΓΙΑ ΔΥΟ ΙΝΤΣΩΝ MADE IN GREECE

Το πρόβλημα δεν ήταν καθόλου εύκολο. Το μόνο δεδομένο που είχαμε ήταν το βάρος της γόμωσης των σκαγιών που αναγράφεται στα επίπεδα των καννών -7/8 της ουγγιάς ή 24 γραμμάρια σκάγια. Έτσι άρχισα να απευθύνομαι στους ειδικούς.

Πρώτη βοήθεια ήλθε από τον Αλέκο Στάθη στους Αμπελόκηπους, κατασκευαστή φυσιγγίων. Αφού συζητήσαμε τα δεδομένα, και με πολλή προσοχή, κατασκευάστηκαν τα είκοσι πρώτα φυσίγγια με 4 διαφορετικά βάρη πυρίτιδας ανά 0.050 γραμμάρια.

Το μεγάλο βάσανο ήταν ότι ο κάθε κάλυκας των 70 χιλιοστών έπρεπε να κοπεί 4 φορές (!) με τον κλασικό κόφτη για να φτάσει τα 50 χιλιοστά.

Η μεγάλη μέρα όμως έφτασε και μαζί με το Νικήτα τον Κυπρίδημο (λείπει ο Μάρτης από τη Σαρακοστή!) και τον Αλέκο Στάθη βρεθήκαμε στο πατρικό του κτήμα στο Κορωπί να κάνουμε τις πρώτες δοκιμές.

Αρχίσαμε από τη χαμηλότερη. Το όπλο είχε χαμηλή ανάκρουση και ήταν πασιφανές ότι η πίεση ήταν εξαιρετικά χαμηλή στην υψηλότερη γόμωση που είχε 1.15 γραμμάρια πυρίτιδας. Το κλώτσημα ήταν ανεκτό και οι τουφεκίες πολύ καλές, ίσως με περισσότερη συγκέντρωση από ότι έπρεπε. Όλοι ήμασταν πάντως ενθουσιασμένοι από τα αποτελέσματα.

Δεύτερος αρωγός ήλθε ο φίλος μου Νίκος Γιαννάκης, ο κατασκευαστής των γνωστών φυσιγγίων NOBEL. Του ανέλυσα το πρόβλημα και του είπα, ότι να

Το ζύγισμα του William Ford οφείλεται στις πολλές ώρες που ξοδεύτηκαν στις κάννες. Συνολικό βάρος του όπλου 2.300.

Εδώ το μετρητητικό δείχνει πάχος 17 χιλιοστά της ίντσας λίγο πριν τα στόμια.

Αριστερά το φυσίγγι των 2 ιντσών, ο κοντορεβιθούλης, δίπλα σε ένα κανονικό φυσίγγι 70 χιλιοστών. Δεξιά είναι η συσκευή κοπής των καλύκων για να έλθουν στα 50 χιλιοστά.

Ο Ντίνος Παπατασάρύχας ρίχνει στον πίνακα.

Οι εθελοντές δοκιμαστές δεν έλειψαν, ο Αλέκος Στάθης ρίχνει ένα από τα πρώτα φυσίγγια που κατασκεύασε ο ίδιος.

Ο Γιώργος Βλαχόπουλος, προσέξετε το ιταλικό καπελάκι σε αντιδιαστολή με το αγγλόπληκτο στυλ του Κυπρίδημου, έτοιμος να δοκιμάσει και αυτός το William Ford στις εγκαταστάσεις της ΛΑΜΠΡΟ στο Λαύριο.

μεν με τη ρωσική πυρίτιδα έχουμε πολύ καλά αποτελέσματα, πλην όμως ήταν προφανές ότι χρειαζόμασταν μια πυρίτιδα μικρού όγκου και γρήγορης καύσης, έτσι ώστε να κερδίσουμε όσο το δυνατό περισσότερο ύψος βυσμάτωσης και να μην ταλαιπωρούμε το εμπρόσθιο τμήμα των καννών που είναι εξαιρετικά λεπτό, ενώ αντίθετα τα πίσω είναι όσο και ενός κανονικού όπλου.

Ο Νίκος Γιαννάκης ήταν σαφής: «Μη ψάχνεσαι, γι' αυτό που θέλεις η πυρίτιδα είναι η S4, μην τρέχεις θα σου φέρω εγώ».

Στο μεταξύ έπρεπε να λυθεί το πρόβλημα της κοπής των καλύκων. Χρειάστηκε μολύβι και χαρτί για το σχέδιο και δύο ώρες στη φρέζα και τον τόρνο και νοί! η μικρή συσκευή ετοιμάστηκε και λειτούργησε άψογα. Πιστεύω κάτω από μια ματιά επιδοκιμασίας από ψηλά, από τον μακαρίτη William Ford.

Σε δύο μέρες έφερε και ο Νίκος την S4.

ΝΕΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΟΚΙΜΩΝ

Αυτή τη φορά είπαμε να δοκιμάσουμε τα νέα φυσίγγια σε πίεση και ταχύτητες. Τηλέφωνο στον κύριο Δημήτρη Στόκα της βιομηχανίας STOKAS A.E. στο Καματερό.

«Βεβαίως να έλθετε να τα δοκιμάσουμε», ήταν η απάντησή του. Δεύτερο ταξίδι, στο Καματερό αυτή τη φορά. Δοκιμάσαμε πρώτα τα φυσίγγια με τη ΣΟΚΟΛ σαν σημείο αναφοράς. Ενώ τα φυσίγγια δοκιμαζόντουσαν στο βλητικό κέντρο, και ακούγοντας τον ήχο και μόνο εκεί που βρισκόμασταν ο κύριος Στόκας λέει «γύρω στις 400 ατμόσφαιρες». Έτσι κατέγραψαν και τα μηχανήματα.

Δοκιμάσαμε και τα άλλα, δυστυχώς τα αποτελέσματα ήταν αποκαρδιωτικά. Τα φυσίγγια που με τόση επιμέλεια είχαμε φτιάξει, έδιναν ταχύτητες που δεν ξεπερνούσαν τα 310 μέτρα το δευτερόλεπτο. Το συμπέρασμα ήταν ότι τα καψύλια ήταν ακατάλληλα. Στον πίνακα δοκιμών όμως, οι κατανομές με την S4 και το καψύλι 6.15 αυτή τη φορά ήταν οι καλύτερες που έχω δει ποτέ μου από κυνηγετικό όπλο.

Ρίχνοντας σε τενεκέδες (τα κάνουν αυτά και οι επαγγελματίες) και συγκρίνοντας με άλλο όπλο με φυσίγγια γνωστής ταχύτητας, δεν διακρίναμε ουσιαστική διαφορά στη διάτρηση.

Αρχίζω να πιστεύω ότι κάτι συμβαίνει.

Τηλεφωνώ στο φίλο Γιώργο Βλαχό-

πουλο, βλητικό της ΛΑΜΠΡΟ ΑΒΕΕ.

«Έλα εδώ στο Λαύριο και φτιάξε και νέα φυσίγγια με προσοχή να δούμε τι γίνεται». Τα φυσίγγια γεμίζονται με τη μέγιστη δυνατή ακρίβεια, ένα-ένα στη ζυγαριά. Αυτή τη φορά με το σωστό καψύλι. Η γόμωση είναι 1.10 γραμμάρια S4, 24 γραμμάρια σκάγια, πλαστικός εμφρακτήρας, μάλλινη τάπα, χαρτονάκι και παραδοσιακό ρέλιασμα.

Εκδρομή στο Λαύριο! Ο Γιώργος ενθουσιώδης και εγκάρδιος, δε μας χαλάει χατήρι. Τα αποτελέσματα είναι καλύτερα από την προηγούμενη γόμωση. Συγκρίνουμε τη διάτρηση με ένα κανονικό φυσίγγι υψηλής ταχύτητας και οι διαφορές είναι ελάχιστες. Το τι συμβαίνει είναι πλέον προφανές. Η θαλάμη της κάννης δοκιμών είναι 76 χιλιοστών, το φυσίγγι μας είναι μόλις 50 χιλιοστών. Η πτώση σε πιέσεις και συνεπώς σε ταχύτητες από αυτή την υπερμεγέθη θαλάμη είναι σημαντικές, ίσως να φτάνουν και το 20 τοις εκατό.

Δοκιμή τέταρτη και τελευταία γίνεται στο πεδίο. Στις σιταρίθρες της Παιανίας, και το William Ford των δύο ιντσών μας κερδίζει ένα εύγευστο γεύμα. Οι Εγγλέζοι έχουν μια πολύ σοφή παροιμία που λέει «το πόσο πετυχημένη είναι μια πουτίγκα το κρίνεις στο φαΐ», όλα τα υπόλοιπα περί συνταγών κ.λπ. είναι θεωρίες. Έτσι λοιπόν περιμένουμε εναγωνίως από τους αναγνώστες να μας ειδοποιήσουν πού θα πέσουν πολλές μπεκάτσες ώστε εκεί πλέον να κάνουμε την τελική δοκιμή.

Η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΖΥΓΙΣΜΑΤΟΣ

Νικήτας Κυπρίδης

Ζυγισμένο, ελαφρύ, μαντζέβελλο, αυτούς τους χαρακτηρισμούς τους έχουμε ακούσει χιλιάδες φορές και τους έχουμε χρησιμοποιήσει άλλες τόσες. Ο Γκαφ Τόμας μάλιστα είχε κατασκευάσει και μια συσκευή μέτρησης του ζυγίσματος των όπλων. Και όμως...

Δεν υπάρχει τρόπος να μεταφέρω σε λέξεις την αίσθηση ζυγίσματος αυτού του δύνιτσου William Ford! Τέτοια όπλα πρέπει να υπάρχουν σε κάποια ακαδημία κυνηγετικής αγωγής και κάθε κυνηγός να υποχρεώνεται να τα πιάνει στα χέρια του για δεκαπέντε λεπτά για να αποκτή την εμπειρία του τι σημαίνει καλοζυγισμένο τουφέκι. Εξυπακούεται ότι και όλοι οι κατασκευαστές όπλων θα είχαν την ίδια τουλάχιστον υποχρέωση.

Έχω πιάσει και ελαφρύτερα όπλα 12άρια, π.χ. ένα Baby Bretton με αλουμιένιες κάννες που ζύγιζε 2.200 αντί για τα 2.300 αυτού του William Ford, η αίσθηση όμως δεν ήταν η ίδια. Το William Ford έχει αυτό που λέμε ζωντάνια, με το που πας να επωμίσεις ανεβαίνει μόνο του στον ώμο. Αυτή είναι μια εμπειρία που όντως πρέπει να αποκτά ο κάθε κυνηγός για να ξέρει να κρίνει αυτό που λέμε ζύγισμα.

Δεν πρέπει βέβαια να ξεχνάμε ότι αυτό το όπλο είναι το αποκορύφωμα της εξέλιξης του κυνηγετικού όπλου, σε αντίθεση με τις διασκευές πολεμικών όπλων που σήμερα κατακλύζουν την αγορά. Το δίκαννο ξεκίνησε σαν κυνηγετικό και αμόλυντο από στρατιωτικές προδιαγραφές, συνέχισε την εξέλιξή του μέχρι την τελειοποίηση που αντιπροσωπεύει το William Ford. Και το γεγονός ότι είναι σύστημα ANSON-DEELEY είναι και αυτό μια ενίσχυση των αποκλειστικά κυνηγετικών του καταβολών (δεν έχει φτιαχτεί κανένα στρατιωτικό ANSON-DEELEY) και μια απόδειξη ότι το τέλειο δεν είναι ανάγκη να είναι και ακριβό.

Πάντως αν βρεθείτε στο οπλοουργείο Ήφαιστος και το τουφεκάκι αυτό είναι ακόμη εκεί, ζητήστε να το πάρετε στα χέρια σας για λίγο και μετά τα λέμε.

Ο Νικήτας Κυπρίδης ρίχνει με την αριστερή κάννη. Εδώ στο τέλος της διαδρομής του κλωστήματος.

Μια τελευταία επιβεβαίωση στο Λαύριο ότι βρέθηκε η γόμωση.

